

sosialurin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevri: p/f sosialurin

Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Grundarlagið

Í SKJÓTT eina öld hefur føroyskt vinnulív tryggjað sær útkomuna úr sjónum. Vit hava bygt upp eitt vælferðarsamfelag frá tí, sum havið hefur givið okkum. Í dag fækkast royndir mogleikarnir hjá okkum. Avmarkaðar kvotur og fiskaloyvi hefur gjørt okkara fyrr so tryggja vinnulív meira viðbrekið. Tað eru tey, sum eru lopin í havið av ótta fyri, at skútan skuldi søkka. Tað eru eisini tey, sum hava staðið við róður og roynt at hildið skútni á rættkjøli.

Tað eru hesi seinastu — tey bjartskýgnu — sum okkara samfelag hefur brúkt fyri, tey, ið ikki missa mótið av tí mótgangi, sum er teimum fyri.

Í BLADNUM í dag umræða vit eftir okkara metan eina sera áhugaverða ætlan. Tað eru nakrir ungir menn, sum vilja byggja víðari á tær royndir, teir higartil hava gjørt sær í virki innan fiskaalng. Sækt er um, at stór smoltstæð verður bygd í Miðvági. Hetta er eitt tiltak, sum hefur nógv spennandi perspektivir og sum krevur, at stæða verður tikin til, hvønn veg vit skulu ganga í hesi útbygging: um vit skulu privatisera smoltframleiðsluna ella hon framvegis skal verða undir P/F Fiskaalng.

VIT ERU á einum vegamóti. Fiskaalng er komin í gongd, og veiðan eftir laks fæst stóðugt størri týðning. Til báðar hesar vinnur krevst laksamurtur.

TAD VERÐUR í lútuni bygd ein smoltstæð við Áir. Men hon hefur avmarkaða orku. Stæðin á Sundi er seinaka. Samstundis hoyra vit ræddirnar um, at vit mugu skjóttast fáa meira av smolt. Føroya Havbúnaðarfelag metir, at tørvurin til aling í hljóm er omanfyri 500.000 smolt um árið. Politikararnir og biologiarnir siga, at vit mugu seta út smolt, um vit skulu halda fram við laksaveiðuni og móguliga eisini økja hesa veiðu. Tvs. at menn eru samdir um, at vit framleiða so nógv sum gjørligt av laksamurti.

»ALLIR TOSA um veðrið, men eingin ger nakað við tað« verður tikið til. Jú, allir tosa um smolt, men verður so nakað gjørt við tað? Eftir okkara metan verður ov lítið lurtað eftir teimum monnum, sum dagliga stríðast og berjast fyri at fáa lív í nýggjar vinnugreinar. Hugsað verður ov oftani um, at hetta má geva profitt beinanvegin — ella at talan er um ov stórar lögur.

Tí vóna vit, at myndugleikarnir, sum viðgera umsóknir frá virkisfýsnum monnum, ikki biða ov leingi við at taka stæðu til tær, men hjálpa til at færa tær út í lívið á ein hátt, sum tryggjar samfelagnum eftirlit og ágóða av tí, tað leggur til og hefur lagt til.

HER MÁ samfelagið taka sær um reiggj, framvegis vera aktivt uppi í, og ikki seta seg at biða til »peningamenninir« halda, at nú er búgvið at skera tað náttúran gjørdi til okkara felagsogn.

Í TÍÐINI komandi fer helst at gerast kjak um, hvør er privilegiaður at nýta náttúrugivnu móguleikarnar, men hetta at fáa gongd á og hetta at framleiða grundalagið, — hin litla laksamurtin — má vera ábyrgd og skylda hins almenna — ella hins almenna saman við privatum, so kunnu vit kjakast um, hvør hefur restina um hendi.

Sjónvarpsfelagið ódemokratiskt?

Tað verður sagt, at vit ganga øll inn fyri at liva í einum demokratiskum samfelag, so er als onki liggur hjá teimum fólka-valdu umboðunum, har myndugleikin byggir á, at ávisir flokkar, bólkur ella persónar útínna sitt vald samsvarandi einum ávisum meiriluta í fólkinum. Men hvussu er vorðið, tá talan snýr seg um kristiliga tilfarið í sjónvarpinum? Eg havi roynt ígjøgnum longri tíð at fylgt við, bæði tá talan er um kristiliga sendingarnar sunnudagar, vanliga lýstar sum gudstænastur, og andaktina sama kvöld, umframt annað kristiligt tilfar. Men her ruggar ikki alt rætt eftir mini metan, og eg skal eftir ferimuni siga frá, hvi eg haldi at so er.

Út móti 90 prosentum av Føroya fólk høyrir til fólkkirkjuna, meðan tey seinastu fáu prosentini hoyra til ymsar samkomur (sektir) her á landi, tann størsta umboðað av

bróðrasamkomuni. Um hugt verður at teimum ymsu sendingunum í sjónvarpinum, so er als onki samband millum hesi áðurnevndu prosent og so lutfallið millum tær fáu sendingar, kirkjan fær í sjónvarpinum og so tær, hesar samkomur hava á skerminum. Meiri enn helvtin av hesum kristnu seinrapartssendingunum sunnudagar eru frá hesum samkomum, sum standa uttan fyri fólkkirkjuna, og tað kann ikki vera rætt og rimuligt og væl saktans ikki heldur demokratiskt, av tí at her er talan um ein sera litlan minniluta, sum hefur »troðkað« seg fram at hesum týðningarmikla fjølmiðli, av tí at tey hava verið »smart« og hava dugað at útnýttja ein aðalfund fyri at reklamera fyri egnum sjónarmiðum, meðan kirkjan eftir øllum at døma bert letur standa til?

Væl veit eg, at aðalfundarsamtýkt fyriliggur, har álágt varð sokallaðu

undirnevndini at skipa fyri ávisum vikutimatali av kristiligum sendingum, men onki ljóðaði tá um, at hesar sendingar skuldu vera júst av hesum sniði, sum talan hefur verið um í praksis.

Hvi er henda einstátt-ada snaringin farin fram og hefur sjónvarpsnevndin givið sitt samtykki her?

Veruleikin er jú tann, at kennir ein bert hesi viðurskipti frá sjónvarpsins síðu, so heldur ókunnigi siggjarin, at munurin millum t.d. Filadelfia og kirkjuna er so at siga ongin, kanska hefur kirkjan munin, tað er alt — hetta er jú at vanda tingini á heysin, og tað kann ikki vera endamál sjónvarpsins!

Um argumentini eru tey, at tað er meiri áhuga-vert at siggja og hoyra fólk, sum spæla upp á ein guitar og syngja sokallaðu gospellogini afturvíð, í staðin fyri at siggja prestin og hoyra fólk syngja sálmar aftur við urguni, so

ivist eg eisini í, um hesi sjónarmiðini halda, tí vit kunnu bert hugsa um hvussu nógv menniskju leita til kirkjunnar her í býnum sunnudag eftir sunnudag, í tali væl omanfyri 1000 í miðal, og hetta er uttan larmandi tónleik av einum og hvørjum slag, so ein skal vera eitt sindur varin við, altíð at kasta sær við hesum, at vit mugu fylgja við tíðini, tá fjøldin av kirkjufólki prógvar jú, at fólk fegin vilja mæta Harranum uttan óneyðugan »bakgrunds-musikk« frá yvirvaksum hátalarum.

Um sjónvarpsfelagið ikki dugir betur at umsita hesi viðurskipti, so vit sleppa frá hesi keðiliga slagsíðuni, so er ivaleyst upp á tíðina, at vit fáa eitt alment sjónvarp! Spurningurin er, hvør avger hvat, og hvørji eru endamálini?

Johan Samuelson

Gleðiboðskapurin mannaverk

Hesi orð vóru at lesa í eini grein, sum »dulnevndur« hevði í Sosialinum nr. 81, har viðkomandi gevur tí nógv umrædda TWR-málinum eina sera negativa viðgerð.

At gleðiboðskapurin ikki er mannaverk, man mangur føroyingur við mær hava sannað. Hvønn persónligan týðning boðskapurin um Jesus Kristus hevur fyri meg sjálv, er nakað, ið ikki kann greiðast frá í orðum. Tí er tað skelkandi at lesa slíka skrivning í føroyskum bløðum í dag. Ikki minst tá ið eg hugsi um tey mongu, ið eg sjálvur havi sæð fingið fullkomiliga broytt sitt lív og sína livslagnu við at mæta gleði-

boðskapinum, frá at vera samfelagstaparar til at vera friðfyllt, framgangsrik og harmonisk menniskju, ið elska tað, ið rætt og gott er. Tað sær meg inn á sálina, tá ið onkur tosar ella skrivar niðursetandi um Guds orð og gleðiboðskapin um Jesus Kristus, tað, ið er tað dýrabæsta og hægsta, vit eiga. Gloym ikki, at gleðiboðskapurin er einasta ljós í hesum myrka heimi, og Guds orð er hægst autoritetur, ið skal standa, tá ið alt annað fer, bæði politiskar ideologiir og religiúnir, skaptar og upphugsaðar av menniskjum.

Tað er ikki minst skelkandi, at dulnevndi grein-

skrivarin í Sosialinum klístrar alla órættvísi, kúgan, hatur og morð í vesturheiminum til kristindómin og gleðiboðskapin. Slík skrivning er beinleiðis wrong, og til at harmast um. Lat tað verða sagt tindranti klárt í hesi grein, at gleðiboðskapurin um Jesus Kristus ella læra hansara, sum er opin fyri hvønn, ið vil ognast og lesa Nýggja Testamenti, ikki tilstíðjar órættvísi ella kúgan, hvørki í tí stongda kommunistiska heiminum ella tí sokallaða kristna vesturheiminum, hvussu politiskt litað tað so er. Ei heldur nyttar at forsvara kúganina av mannaræringunum í kommunist-

londunum við órættvísinu og hatrinum í vesturheiminum.

Bæði eru at harmast um.

Fyri ella móti TWR, eg skal ikki leggja meg út í tjakið, men bert vísa á, at ígjøgnum radiomissionen er boðskapurin yvir bert fá ár náddur út til fleiri ættir og tungumál enn ein hevði droymt um, soleiðis at framsiggiandi profeti Jesusar um endatíðina er vorðið háaktuelt í dag. »...Tí at fyrst skal gleðiboðskapurin verða prædikaður fyri øllum fólksløgum...« tá er Hann nær fyri durumum.

Við hávirðing
Eivinn F. Bringsberg

Sildberin og skúvoyingur

Ópolitiska blaðið, Oyggjatiðindi, hefur við vælvaknum stavum, útspillandi grein um skiparan á Sildberanum, í mikudagsblaðnum 27. oktober.

Blaðið sigst hava fingið tíðindi frá útróðrarmonnum úr Skúvoy. Útspillandi, illgitingar, lygn og ósannindi, tykjast at liggja væl fyri hjá hesum blaði at skriva um í lútuni.

Tí byrjaði í Suðuroynni, nú í Skúvoy-Sandoy, so tit í Hesti ella Koltri, ansið tykkum, tit verða nokk tey næstu. Man tað ikki

vera tað almenna, ið skal hava eina skulu við hvørt? Minnst meg rætt, so var tað júst Oyggjatiðindi, ið fyri nokrum mánaðum síðani hevði eina grein um Strandferðsluna, og mundi keldan ikki vera tann sama?

Fyri at venda aftur til greinina í blaðnum.

Manningin á Sildberanum hefur eftir minum tykki røkt uppgávu sína væl hesi árin, Sildberin hefur sílt, og ikki er tað so lítið, sum mangan hefur verið lagt fyri, ið ó-

narveðri, og brimgangi, fyri at sambandið skuldi vera so regluligt sum móguligt, og tykir mær tað lögð at slíkur málburður, sum stóð í greinini hóvar øllum skúvoyingum so væl.

Ikki nokk við tað, maðurin ið hefur fiskakassararar um hendur, fær eisin sitt frá hesum somu útróðrarmonnum. Teir skulu hava ringt fleiri ferðir inn á Sand eftir fiskakassum, uttan at fáa teir, so grein-skrivarann tykir hetta vera eitt illsinisgæls, og

tá er væl sloppið, ið kemur frá hesum útróðrarmonnum.

Eftir er bert at siga: Oyggjatiðindi, gevst við slíkum útspillandi greinum, og skriva heldur um okkurt annað, sum er til gagns fyri land og fólk.

Til útróðrarmenninar báðar úr Skúvoy er bert at siga, hugsjó tykkum væl um, tí útróðrardagarin hjá tykkum kunnu teljast.

Sandoyingur